

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Odina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20
za pol leta 15-00
za tri mesece 7-00
za nedeljsko izdajo za celo leto 0-20
za pol leta 0-00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vna. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov 20 vna.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mail oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačila se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 41.652.

Beckova akcija se je izjalovila.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 21. julija.

Baron Beck je skoro že dovršil svoje razgovore z zastopniki posamičnih strank. Rezultat ni zadovoljiv. Zlasti neprijetno je naletel na načelni odpor Čehov in Jugoslovancev, ki baše ostajajo »trdovratno« brez slihernege ozira na težavo sedanjega položaja in na možnost, kaj se da že zdaj izpolniti in kaj ne. — Zamera je torej gotova, kaj bo sledilo, se pač ne more vedeti!

Ker je poslanska zbornica sklenila znane resolucije v prid interniranim in konfiniranim državljani — in ko je notranji minister odpočel po možnosti obljubil — je posebno predlustracijska komisija zopet preiskala vse tabore konfinirancev in internirancev. Dala je pr. liko mnogim, da so svoje stališče opravičili ali dati potrebna pojasnila. Velika večina je bila takoj izpuščena. Govori se, da je izpuščenih do 90%. V Gollersdorfu, kjer so bil razmero dobro znane, je bilo n. pr. se okoli 300 konfiniranih oseb v Schönbornovem gradu ozir. bivši kaznišnici; ostalo jih je še kakih 25. Večina so to ženske, ki so — še uvarne!

Veliko zanimanje za sprejem metropolitne grofa Štepskega, ki se vrne preko Stockholma na Dunaj. Rusini mu pripravljajo svečan sprejem. Tudi Nemci se močno zanimajo za ta dogodek, ki ima baše poseben pomen.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se razglša: 22. julija 1917.

Vzhodno bojišče. — Boji v vzhodni Galiciji se razvijajo v velik udarec proti ruskim armadam. Včeraj popoldne so prodrli naši zavezulki do tarnopolskega predmostja ob Seretu. Ponoči je bila na več točkah dosežena proga, vodeča iz Kozova v Tarnopol. Tudi ruske mase jugovzhodno Brzezanov se razkrajajo. Prišlo se je zasledovanje proti Kozovu. Tarnopol in številni kraji vzhodno Sereta so v ognju. V jezerni je bilo uplenjenega mnogo vojnega orožja. Številni ujetnikov še ni bilo mogoče precceniti. Ob dolnji Narajovki je narastel včeraj topovski boj do znane sile. V Karpatih je prišlo mestoma do prask.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Nič važnega.

Načelnik generalnega štaba

NEMSKO.

BEROLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni stan, 22. julija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta: Bojno delovanje sovražnika je bilo včeraj manjše kakor prejšnje dni in je v posamičnih odsekih flandrske bojne fronte počelo. Danes se je v splošnem zopet povečalo. V Artoisu se nadaljuje živahni oženj od prekopa La Bassée do južno Lensa. — Armada nemškega cesarjeviča: Na Cheminu des Dames so bili vpadli v francoske posteljanke pri Brayu in Cerny popolnoma uspešni. Priznane westfalske in vzhodno — pruske boje čete so privedle tamkaj pri izvidih in izboljševanju lastnih črt številne ujetnike iz sovražnih jarkov in odbile srđite protinapade. — Armada vojvode Albrehta: Izvidni boji v Sundgau so nam prinesli ujetnike in plen.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav. (Böhmska armada): Dne 19. julija zapretili protinapad v vzhodni Galiciji se je razvil v uspeh nemškega in zveznega orožja. Glavni del 11. ruske armade je potočel. Kljub jako slabim potem prodirajo naše hlabre čete neumorno naprej. V čisto srđitih bojih so vedno znova vrgle upirajoče se ruske sile. Ozemlje zapadno Tarnopola in proga Brzezanov — Tarnopol je dosežena na več točkah. Pri Brzezanu se pričena sedaj tudi 7. armada vsled vedno močnejšega pritiska umikati proti krilom. Številni ujetnikov in plena je veliko. V jezerni smo uplenili bogate zaloge živil, streliva in vojnega orožja. — Pri armadi gen. polk. Woyrscha je bil topovski boj ob Ščari in Serveču živahen. Severno krilo je udeleženo pri pričujočih se bojih armadne skuotne gen. polk. Eichhorna. Med Krevom in Smorgonom so napadli Rusi po večdnevni močni topovski pripravi včeraj zvečer z močnimi silami; njihov naval se je izgubonosno razbil ob fronti nemških čet. Po nemški noči so se razvili danes jutraj novi boji. Severno Naroškega jezera kakor tudi med Drisvinskim jezerom in Dvinskim se je nadaljevalo povečano topovsko delovanje. Ruski izvidni sunki so bili na več točkah izjalovljeni. — Armada nadvojvode Jožefa: Razven živahnega ognja v severnih Karpatih in uspešnih bojov v predozemljih dolin Casinu in Suste ni nič posebnega. — Tudi pri Mackensenovi armadi nobenih večjih bojnih dejanj.

Macedonska fronta. — Položaj je neizmenjen.

BEROLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni stan, 22. julija 1917, zvečer.

V Flandriji topovski boj. — Pri Smorgonu so se izjalovili močni ruski napadi. Na posamičnih vodorinih točkah se boj še nadaljuje. Pod pritiskom našega napadnega sunka ob Seretu se umika vsa ruska fronta od Zlote Lpe do tik Dnestra.

Prvi generalni kvartirništer: ni. Ludendorff.

Nemški cesar na vzhodni fronti.

BEROLIN, 21. (Kor.) Cesar je odpotoval zvečer na vzhod.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

21. julija 1917. — Na trentinski in na koroški fronti delovanje izvidnih oddelkov in obeh artiljerij. Naši napadni oddelki so poglani manjše sovražne straže v okoliših Laibnja (Posina) v beg, razrušili obrambne naprave ter privedli materiala in municije. V Vallars, pri Malgi Rudole, ob Forki di Lanza so bile zavrnjene sovražne patrulje, ki so se skušale približati našim sprednjim postojankam. — Na fronti Julijskih alp posamične artiljerijske akcije, srđitejše od Vrtojbe do morja. Nad Opatinscelom je eden naših pogumnih letalcev napadel brodovje petih sovražnih aparatov ter je sestrelil dva. Eden njih je padel v naše črte.

Revolucija v Rusiji.

Zmaga vlade nad uporniki. Energično odredbe proti povzročiteljem in udeležnikom na demonstracijah. Lenin izgnan. Uporniki uvrščeni zopet v armado. Kornilov — poveljnik jugozapadne armade. Ministrska kriza rešena.

PETROGRAD, 20. (Petr. brz. ag. — Kor.) Provizorična vlada je sklenila, da se vse osebe, ki so priredile oboroženo demonstracijo proti vladni oblasti ali se je udeležile, ter vse osebe, ki so pozivljale ali hujšale k takemu podjetju, aretirajo ter se izroče sodišču pod obtožbo izdajstva na domovini in na revoluciji.

PETROGRAD, 21. (Petr. brz. ag. — Kor.) Vlada je krepko odločena, da aretirati vse osebe, ki so osumljene, da vzdržujejo kaznivske odnose z Nemčijo. Vojaske oblasti so že izvršile več aretacij oseb, ki so obdolžene takih odnošajev.

PETROGRAD, 21. (Petr. brz. ag. — Kor.) Z ozirom na izdajalsko delovanje cele vrste oseb je provizorična vlada odredila takojšnjo aretacijo kolovožij tega gibanja. — Ministrski predsednik Kerenskij je izdal naslednji ukaz: 1. Osrednji komite baltskega brodovja je takoj razpustiti ter izvoliti nov osrednji komite. 2. Vsem oddelkom in ladnam baltskega brodovja je razglasiti, da naj iz svoje srede takoj izločijo vse sumljive osebe, ki pozivljajo na nepokorščino proti provizorijni vladi in hujšajo proti ofenzivi, ter jih naj odpošljejo v Petrograd v svrhu preiskave in obsodbe. 3. Kronštatskim oddelkom in litiškim ladnam »Petrovavlovsk«, »Republika« in »Slava«, kojih imena so onadeževana z dejanji, naperjenimi proti revoluciji, se ukazuje, da tekem 24 ur primorjo kolovodje ter jih odpošljejo v svrhu preiskave in obsodbe v Petrograd; obenem morajo zagotoviti popolno podrejenost pod provizorijno vlado. Kronštatski oddelki in posadke onih ladij se obveščajo, da se v slučaju, ako ne izvedejo tega ukaza, proglase za izdajalce domovine in revolucije ter se ukrepejo proti njim najstrožje odredbe.

PETROGRAD, 21. (Kor.) Vojni minister Kerenskij je poslal v Reval, Helsingfors in druga pristaniška mesta sledečo brezlično brzojavko: Neuvržno je dokazano, da so bili namiri v Petrogradu uprporjeni s sočelovanjem agentov nemške vlade. Nemiri so popolnoma potlačeni. Kolovodje in one osebe, ki so se onadeževale s krvjo svojih bratov in z zločini proti domovini in revoluciji, bodo aretirane. Aretirani bodo tudi mornarji, ki so prekršili svojo državljansko in vojaško dolžnost. Pozivljamo vse prave sinove demokracije, naj se strnejo krog dosedanje vlade in demokratske organizacije vse Rusije, da se obvaruje domovina in revolucija pred vnanjim sovražnikom in njenim zavezniškom v notranjosti.

LYON, 21. (Kor.) Listi poročajo iz Petrograda, da sta Lenin in Kozlovski izgnani. Domneva se, da sta pobegnili na Finsko.

STOCKHOLM, 21. (Kor.) »Sozialdemokraten« doznava iz najgotovjega vira, da je bilo nad Petrogradom proglašeno obsedno stanje. Uredniški prostori glasila boljševikov, »Pravde«, so bili napadeni. Demonstranti so zahtevali preganjanje Lenina.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Provizorična vlada je sklenila, da uvrsti vse vojaške enote, ki so se dne 16., 17. in 18. t. m. udeležile vojaškega upora v Petrogradu, zopet v divizije.

STOCKHOLM, 21. (Kor.) »Novoje Vremja« zopet izhaja. V viborskem predmestju je bilo pri delavcih zaplenjenih 150.000 patron.

PETROGRAD, 20. (Petr. brz. ag. — Kor.) General Kornilov, bivši generalni guverner petrogradski in armadni poveljnik, je bil na mesto generala Gutova, imenovan za vrhovnega poveljnika na jugozapadni fronti.

STOCKHOLM, 22. (Kor.) Glasom iz Petrograda došlega poročila je ministrska kriza rešena. Vsi ministri ostanejo.

PETROGRAD, 21. (Kor.) Ministrski predsednik knez Lvov je o vzrokih svojega odstopa izjavil sledeče: Moje mnenje je, da ne morem govoriti o nerodnih vzrokih svojega odstopa. Vlada se ni postavljala in zato ni mogla pojasniti posameznosti šele po rešitvi vladne krize. Na vsak način ostalem na krmlu do imenovanja naslednika, kar se zgodi najbrže v enem ali dveh dneh.

PETROGRAD, 21. (Kor.) Glasom informacij iz vladi prijaznih krogov je odstop ministrskega predsednika vlade v bistvenih vprašanjih, ki jih zamore po njegovem mnenju rešiti le ustavodajna skupščina. Knez Lvov je predlagal za svojega naslednika Kerenskoga, ki obdrži istočasno vojni portfelj.

Nemiri na Španskem.

MADRID, 21. (Kor.) Minister za notranje stvari naznanja: Pri izgreduh, ki so se vršili v Valenciji, je bilo 6 civilistov, 2 vojakov in 1 policijski uradnik ranjenih. Izvršenih je bilo več aretacij. Vred stavke črkostavcev niso izšli nobeni časopisi. V Barceloni vlada mir. Glasom poznejšega poročila je bilo v Valenciji proglašeno obsedno stanje.

Novi režim na Hrvaškem in deklaracija južno-slovanškega kluba.

III.

Če hočemo izreči pravično sodbo o hrvaško-srbski koaliciji, moramo razumeti in prav ceniti, kar je dosegla, in kar hoče doseči: v pozitivni in negativni smeri. Zrušila je stari Kluenov režim, ki je šel za muliciranjem Hrvaške in hrvaškega naroda; naročilo, politično in državno-pravno.

Omočila je vlogo, ki sicer ni bila meso od njene mesa, kri od njene krvi, ker ni bila ustavna in parlamentarna, ali je vendar uvedla blažji režim, ki se ni več posluževal brutalnih metod vladanja iz Kluenovih časov. Po zaslugi koalicije se je odpravila tista proslula železniška pragmatika, ki je pomenjala najhujšo kršnje in žaljenje narodnih in avtonomnih pravic Hrvaške. Da pa ni doslej mogla na razvalinah starega peklenškega režima postaviti že popolne nove narodne zgradbe — kdo bi jej mogel to zameriti, oziroma pričakovati od nje? Saj tega — kakor dobro naglašja »Obzor« — tudi obetala ni. Obljubila je samo, da bo skušala približati narodu tiste pravice, ki so mu zaupane po sedanjem nagedbenem zakonu, po sedanjem razmerju med Hrvaško in Ogrsko! In to je hrvaško-srbska koalicijska pošteno držala.

Največje njeno delo pa je, da je via facti, z delanjem, prva začela izvajati program, vsebovani v sedanji deklaraciji južno-slovanške delegacije v državnem zboru na Dunaju, s tem, da je ustvarila kombinacijo, ki so jej tudi Srbi Banovine polnopraven sestaven del. Brez Srbov nemarjaje ni južno-slovanškega ujedinenja in bi bil program deklaracije hiša, ki je manjka en vogel. Koalicijske Srbe tudi politično in državno-pravno — plemensko so itak naši — pritegnila v naše kolo. Ustvarila je torej neizogiben predpogoj borbi za uresničenje programa v sedanji deklaraciji. To je dejstvo, ki se mu ne more oporekati. To naj se pomisli in uvažuje, predno se izreka neugodne sodbe o nameni in ciljih hrvaško-srbske koalicijske.

Res je sicer, da hrvaško-srbska koalicijska ni formalno manifestirala svojega soglasja z deklaracijo v avstrijskem državnem zboru. To je, kar bega nekatere naše ljudi in jih zavaja v nepremišljene sodbe. Naglašamo še enkrat, da naloga koalicijske ima pozitivno in negativno stran. Boriti se mora za pozitivne uspehe in — odvrčati nevarnosti! Opozorjamo na prisposodo v zadnjem članku med nalogo glavne vojske, ki se giblje na veliki črti, in omočilkov, ki pazijo ob straneh, da odvrčajo nevarnosti in varujejo boko. Tako nalogo vrši hrvaško-srbska koalicijska. Odvrča nevarnosti, ki bi mogle priti izraz noč — od sovražnih strani, ki so itak skrajno razburjene radi naše deklaracije. Čim bi hrvaško-srbska koalicijska v sedanjem hipu formalno manifestirala za program v deklaraciji, bi bila nevarnost že tu, da pošljejo zopet v Hrvaško kakega nasilnika, da uvedejo komisarijat, da nastopi zopet doba brezustavnosti in birokratskih nasilstev — ali pa, da ustvarijo kombinacijo iz kakih madžaronov in — frankovstva. Ali naj šele pravimo, kaj bi pomenjalo za Hrvaško in hrvaški narod, in kaj šele za bodočnost južnega Slovanstva, torej tudi za program deklaracije: če bi prišlo frankovstvo do moči! Naš program, ki ga s tolikim navdušenjem sprejema ves narod na jugu, bi bil — veledajda, hrvaško-srbska koalicijska si je pridobila za južno Slovanstvo neizmerno zaslugu s tem, da je s previdnim in modrim postopanjem odklonila to nevarnost, ki je bila — to vemo povsem pozitivno — že jako blizu! Niso bili zastoj izvestni sestanki v Budimpešti in na Dunaju in izvestne brzojavke so imele svoj poseben pomen!

Ce pridodamo še, da je tudi hrvaško-srbska koalicijska v adresi na vladarja postavila postulat narodnega ujedinenja, smo menda povedali dovolj v svarilo vsem tistim, ki se pod prvimi utisi važnih dogodkov dajajo zavajati v nepremišljene sodbe in obsodbe. Ponavljamo, kakor smo rekli zadnjič: ni treba, da gremo vedno vsi po isti cesti, glavno je, — narveč, da stremimo vsi po istem cilju. Eni gledajo direktno v cilj, v boljšo bodočnost. Klobuk z glave pred njimi Ali, koristni in potrebni so tudi oni drugi, ki gledajo podse in okolo sebe ter skrbje za vsakodanjanje potrebe! Če hrvaško-srbska koalicijska, ki je dala Hrvaški sedanjo parlamentarno in ustavno vlado, izvede svoj proglašeni program — splošno volilno pravo, neodvisnost sodnikov in demokratiziranje vsega političnega življenja in javne uprave — bo dana granitna podlaga za zgradbo bodočnosti. Narod se vsposobi za svoje velike cilje. Ne pozabimo, da uresničena narodni ciljev ne more prineesti na krožniku nobena vlada, nobena stranka in noben parlament, če niso v narodu samem dani pogoj. Narod mora biti osveščen in konomek njegovim mora biti zagotovljena možnost za svoboden razmah! Temu pripravljalnemu delu se posveča hrvaško-srbska koalicijska. Ne delajte jej zavaj!

Da pa ne bo krivili domneve ali celo kakih mislunacij, komur si bodi v brame, sprejema osebno polno odgovornost za vsebino in slog teh člankov.

M. C. — C.

„Dienstsprache“.

(Iz železniških krogov.)

Zadnjič smo omenili nekoliko splošnosti o naših državnih železnica, posebno kar se tiče v narodnostnem oziru. Ogledimo pa si danes nekoliko bliže eno samo, jako važno točko, jezikovno vprašanje, saj igra to tako važno vlogo v vsem javnem življenju vsake organizacije, posebno pa v naši državi, kjer nas je kar osmi narod drug poleg drugega. — Vsak normalno misleči človek, ki sodi seveda objektivno, brez predsodkov, bi si prav gotovo predstavljaj, da imajo pri železnici vsi jeziki naše Avstrije iste pravice in dolžnosti. Pa v resnici imajo vsi narodi samo iste dolžnosti, pravice pa so se jim odrekale vse dosedaj. Te so bile pridržane izvoljenecem prejšnjih vlad — Nemcem. Seveda se nehoti stavi tu vprašanje. Kako je to mogoče, da vlada edino ena skupina, manjša, nad mnogokratno večjo. Odgovor je kratak: Nihče se dosedaj ni oziral na to, ali je počenjanje vodilnih mest pogodu prebivalstvu, ali ni. Vsi naši »edgovorni« uradi so smatrali dosedaj sebe za višek nedotakljivosti, mislili so, da je prebivalstvo radi njih tu, in niso pomislili, da so sami vznikli iz ljudstva.

Uradni jezik! Mi pri državnih železnici sploh nimamo uradnega jezika, imamo le »Dienstsprache«. S tem sem menda povedal, kaj in kakšen je ta idiom. — Poprej, »njega dnik«, se je uradovalo pri naših železnica v notranjem poslovanju nemški in tudi v ostalih državnih jezikih. Napram občinstvu se je uporabljal v prvi vrsti jezik domačega prebivalstva. Seveda so bile navzlic temu tuptam manjše pritožbe radi žaljenja narodnih jezikov, pa vse te stvari niso imele pravzaprav globljega ozadja. Nameščeni so med seboj službeno in izvenslužbeno lahko občevali v jeziku, ki ga jih je naučila govoriti mati, narodnostno vprašanje skratka ni stalo v ospredju. Vsaj skušalo se je uradovati pravično vsem ter zakriti z neprozornim pajfolanom germanizatorske tendence vsega državno-železniškega ustroja. In sedaj?

Današnje dni je to drugače. Kdo pa se še ozira na pravi namen železnice! V glavah naših železnižarskih »strokovnjakov« železnica ni več mednarodno, splošno človeško običilo, prometni pripomoček prvega reda, ona je sedaj edino sredstvo za germanizacijo nemških narodov v Avstriji. Takoj ko je stopil na del ministrstva baron Forstner, se je poprej vsaj za silo zakrila gonja zoper nemške jezike izpremenila v očitno. — Uverturo je izvedlo ministrstvo samo z ono znano naredbo o »Dienstsprache«. S tem je prireditelj javni, ljudstvu odgovorni c. kr. urad germanizaciji.

Izdaja je bila naredba, ki odreja nemščino kot edini notranji službeni jezik in dovoljuje, uporabo nemških jezikov edino v občevanju s strankami, in še to kolikor mogoče omejeno. Toliko ta naredba. Kot na dan migljaj so planili sedaj vsi na naše pravice, in ono, kar smo si priborili v dolgi borbi korak za korakom, nam je ta Forstnerjeva naredba podrla v prah. Pri podrejenih mestih se je začelo preganjanje našega jezika, kot nikdar poprej.

Znani so slučaji, ko so morali uradniki plačati kazen, ker so v uradnem prostoru tekom službe govorili v zasebnem pomenku svoj materin jezik. Zgodilo se je kot tam v deveti deželi, da je bil nekdo izmed uradnikov za hrabrost odklovan, obenem pa kaznovan radi rabe slovenskega jezika v zasebnem pogovoru v uradnem lokalu. — Sicer je to čudna kolobocija besed, ampak priča zadostno, kako se je sistematično in z neizprosno doslednostjo izvajal ministrski odlok. In naši ljudje? Morali so molčati. Kakor hitro bi bil kdo kaj preveč znil, bil bi tudi izgnil s površja kot politično nevarne človek, ki ne spada v to in to ozemlje. Ampak nemški uradniki, ki so v Trstu javno obujali bratska čuvstva z renjokoli in »neodreščenosti«, ti so bili zanesljivi. In nekateri listi nemške javnosti so celo trdili, da so bili nemški uradniki celo kontrolorji naših. O, velika je človeška smešnost! Res je vsakdo s slepoto udarjen, kdor ne razume Nemcev.

Pa pogledimo še globlje v razmere na slovenskem jugu. Gotovo je, bje se krvav boj za naše kraje s požrešno Italijo, in marsikaj ni tako, kot je bilo v mirnih časih. Vendar pa ločimo strogo potrebno od pretrganega. Pod pretrvezo, da se varujejo državne koristi, se je poslalo k nam trumo raznih »zaštoparjev« tam od Linca, Gradca, Dunaja. Uradovale se je nemško, da je bilo veselje, saj so bili domači uradniki na lastnih tleh v manjšini, kjer pa so bili neprijetni, so jih pa poslali kot »nezmožne« kam na sever države. Čudno je to; znano je, kako sposobni so naši ljudje na vsakem mestu; sedaj pa so bili kar naenkrat vsi nezmožni, pozabili pa se je pri tem dejstvo, da je slovenski vojak bil na fronti sposobnejši od marsikaterega drugega. — In izključjejo se pri nas postalo poleg nemškega tudi v slovenskem jeziku, listek se dobi na zahtevo v slovenski in sploh s plačevanjem še lahko doseže, da se te usilni nemški uradnik in Ti dovoli vožnjo do tja in tja. Več pravice pa naš jezik tu nima. Z izjemo še par raznih napisov po postaji, je vse ostalo nekam tam tleaga, nekaj, kar ni našega. — Uslužbeni govore med seboj nemški — ker morajo. Uradnik daje ukaze, podrejenim postojamni delavcem v »Dienstsprache« itd. Nedavno sem videl, kako delujejo neke na Ogrskem gledal uslužbenec uradnika — Slovenca, ko mu je ta moral pred nekim višjim ukazovati v nemščini. »Kako so rekli, gospod?« je bil vedno nato prvi odgovor, obenem vprašanje delavca. In takih slučajev je na tisoče. Ljudje se kaznujejo z denarnimi globami radi govorjenja v nemškem jeziku, obenem pa se zahteva od železnižarjev, osebno na našem jugu, vse mogoče in nemogoče. Povrhu pa jih hočejo še kontrolirati v njihovi pridnosti in vestnosti. Ako pa ne znajo nemški, jih pa odpuščajo.

Kot udarec je prišlo nenadoma od zgoraj, ko je naš generalni štab prav na laslav način pohvalil naše železnižarje. S tem je udaril po ustih vse one kroge, ki vedno in povsod gonilo svojo staro pesem o veleizdaji. V odgovor jim klčemo samo: tu k nam doli se pridite nčit pridnosti in izvrševanja vseh svojih dolžnosti do zadnje srage, ne pa zvestobe na jeziku in na papirju. Tu pri nas se dela, ne pa samo govori.

V zadnjem času se začena obračati na boljše tudi pri nas, saj je jasno, da tak sistem ni več mogoč. Železnica je v prvi vrsti narodnogospodarsko državno podjetje, običilo, službe prevažanju blaga, nikakor pa kak germanizatorski zavod. Mi hočemo, da se napravi red tudi tu v jezikovnem oziru, da izginejo razni protitežirani jeziki in pa zatirani, manj vredni.

Zahtevamo pa, da se uraduje napram občinstvu edino v občevalnem jeziku stranke, da se stranke ne silijo k »Dienstsprache«, da se izdajajo vse fiskovine, to so med drugimi vojni redi, razni lepaki, oznanila, razni pripomočki trgovskega in osebne prometa itd., v naših krajih v slovenski na prvem mestu, saj tu teče železnica po naših tleh, nemške listine naj uporabljajo tam, kjer so Nemci doma, kot gostje na naših tleh nimajo tleh pravice, saj je znano, kako se postopa z nadležnimi gosti. Zahtevamo, da se vrši notranja služba v jeziku, v čigar območju tečejo dotične železniške proge. Proč torej z »Dienstsprache«, proč z različnimi spakedrankami naših imen. Zahtevamo, kar nam priide, in zahtevali bomo, dokler se nam ne da! — Tacitus.

Poginuje o ženitvi. — Ženska narodna zaveznost.

(Dopis iz tužine.)

Učimo se pri Čelih! — V času, ko združeni Slovenci in Hrvati korakamo v živi vpri na duševno in fizično moč naroda neovzdržno naprej do lepše bodočnosti, ni prezreti pojava, ki se je tako nekam zagrizeno vgnedil v naše narodno telo. Človek, ki živi leta zunaj med tujerodni ljudmi, morda to rakrano bolj opazi, kot oni, ki jih obdaja to zadušljivo ozračje. Če se prime danes slovensko časopisjo

v-roke, se ponavljajo v njih oglaš zaroč in porok — ženin Nemec, Oger, ali nevesta Nemka.

Slovenici! Ali naj si zopet in zopet in to sedaj sami vzgajamo prostovoljno izrodke? Ali misno tekmo desetletij že dovolj poizkusili, kaj so renege? Jeli morda še kdo izmed vseh, ki hočejo biti Slovenci, tako naivno prismojeni, da živi v prepričanju — žena Nemka, — naj bo, — gospodar v hiši sem jaz možki? — Katero slovensko dekle bo doseglo pri možu Nemcu, da se vzgoji ne deca v slovenskem duhu, slovenskem jeziku? Smejo trditi: našli ne bomo med tem naraščanjem ne ene bele vrane! Toda nobeno pravilo brez izjem! Krivico bi delal našim ljudem, če bi vse sodili po istem merilu. Prišli bi morali odločno, da so možkarji od slovenskega kmeta do inteligenta v tem oziru značajnejši od žensk! Pri naših, do pred vojne narodnih, priznanih narodnih dekletih, se pojavljajo žal prepogosto slučajni popolnega poloma narodne zavednosti. Skoda res, da slovensko šolsko društvo „Mladika“ v Ljubljani gleda danes nazaj na bivše gojenke, ki so pozabile nauke zavoda, ki so pozabile dolžnosti do naroda, do rodne grude, ter se družijo z Nemci in Madžari itd., kot da ne bi bilo poštenih slovenskih fantov dovolj! Ne govorim tu o drugih stališčih, kot z izredno narodnega. Dolžnost ne pozna obzirov! Toleranca se nam na tihem smeje: ker še ona betev narodnega premoženja, ki ga imamo, po krivdi strašne mladoosti pride v tuje roke. Očete so zbirali denar okoli slovenskih kmetov, slovenskih dijakov, inteligence, hčerke pa nosijo dote tujcem in to s prirojenjem staršev. To se godi vsej javnosti pred nosom, brez kritike, in domala vsak dan bi zaznamovali lahko tak slučaj prokletstva na čustvih mladine.

Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujevi peti, in če bo enkrat tujec stopil na čast slovenskih deklet, ki se mu takorekro nekatere, ne vse, naravnost vsiljujejo, bo to zadnje poglavje najbolj pekoča rana na časti onih, ki v svoji potencialni kratkovidnosti nedejno izpoznati hipne ljubezni in prepada, ki loči značaj plemena, ga je ločil in ga bo ločil!

Slovenska dekleta, ki ste na tem potu, sponužite se ob 12. uri, da mi ostajamo v moči in samozavesti, pa ne zato, da bi pozabljali, kar je pred nami in za nami, pač pa zato, da obdržimo ravnotežje tudi na tem polju, ne da bi bilo kateri izmed vas danes še osamljenih treba klicati: „vae relictis“.

Tudi v ljubezni je treba pameti, tudi tam je treba trikratne samozavesti. Zato vsem onim, ki internacionalizirajo čustva, obrnite posteno hrbet, ker še je čas! Ne gre tu za moment. Prihodnost si moramo ustvariti sami, pa ne tako, da bi pripuščali nedolastnim naziranjem nerazboritosti in svojevlečnosti prosto pot, ampak z jekleno odločnostjo nam je prikloniti ves zanos na idejo skupnosti in narodne samostojnosti.

Inteligentne, a do skrajnosti nezavedne generacije slovenskega naroda ne mara, je ne potrebuje in nima prostora tudi za take svoje člane, ki so bili enkrat člani in članice slovenskega Sokola, pa danes sami spravljajo narod naš v pogubo. Za take ljudi že sedaj ne sme biti med nami mesta, še bolj pa se bomo pošteli Slovenci po vojni zalivali za njih družbo. Izločili so se sami, naj gredo za vedno tja, kamor jih že točasno vleče srce.

Ne bi pisal tega, a ker so ti pojavi postali do maha krovnici v naši zadnji in predzadnji zgodovini, se mora tudi napram tej slabosti zavzeti odločno stališče. „Svoji k svojini!“ — se je kričalo nekdanj med naš svet, žal pa so oni, ki so imeli od tega dobiček, očitno pozabili na ta krič, ker sicer ne bi jim bilo mogoče pljaviti v lastno škodo. To je treba pribiti javno, ker starši niso imeli toliko samozavestnega narodnega pogoja, da bi poravnali zadevo o čustvih doma med štirimi očmi tajno, pa tako, da bi se deklare ohranile Slovincem.

Družbo sv. Cirila in Metoda in vsa narodna društva zapuščamo, ker izgubljajo pri nas in za nasprotnike vsako veljavo, če se bo pripuščalo, da se vrši to še naprej! S takimi ljudmi ven! Nobeden nam pravice bogateti na račun narodnosti zato, da bi se nosili novci v obliki tvoj Nemcem itd.

Učimo se pri Čehih! Čehi ravnavajo drugače in žive drugače. Oni zavajajo generacijo za seboj, zahtevajmo in priklonimo jo nase tudi mi!

Slovenski fantje pa, ki ste ostali Slovenci tudi v srcu in s ponosom, pogledite k ostalim Slovincem. Tam ni prodajnih duš. Naši hoste poštna slovenska srca, ki jih tudi inženirski, doktorski, plemski in drugi naslovi niso zamogli omajati v značajnosti! V prvi vrsti Slovence, nato Slovance, potem pa — nič! Bolje bo tako za vas, bolje za slovenski narod.

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, v torek, 24. t. m., se bo vršilo prihodnje razdeljevanje govejega mesa proti izkaznici za živila ter proti izročitvi izkaznice za govedino št. 3 n sicer brez oziroma na serijo. Na vsako izkaznico se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa. — Prodaja se prične ob 6 zjutraj in naslednjih mesnarah:

Sinagaglia, Barkovlje 41, Punter, Greta Zgonja, Benedetich, ul. Borovci 45, Pellis, ul. Cecilia de Rittmeyer 6, Troccha, ul. Commerciale 3, Crischi, ul. Poste 16, Stanislawsky, ul. S. Spiridione 10, Borgnolo, ul. Lazzarotto vecchio 52, Rivoli, ul. Massimiliana 8, Vattovatz, ul. Giustinelli 5, Benedetich, ul. S. Sebastiano 3,

Rocchelli, ul. Piazza Piccola 2, Levi, ul. Beccherie 6, Polacco, ul. Beccherie 47 (samo za žide), Fabbro, ul. Marije Terezie 43, Wenghersin, ul. S. Caterina 6, Simonetta, ul. delle Legna 8, Polacco, ul. Torrente 30, Marsè, ul. Farneto 7, Lenarduzzi, ul. Amalia 23, Godigna, ul. Giulia 24, Mornig, ul. Acquedotto 13, Pangoni, ul. Giulia 18, Rodella, ul. Giulia 1, Illicher, ul. Barriera vecchia 8, Stern, ul. Barriera vecchia 26, Cossich, ul. Ugo Foscolo 2, Polli, ul. Istituto 38, Ferluga, ul. Media 46, Polacco, ul. Settefontane 44, Jenco, ul. Rigutti 5, Krassnig, ul. Bosco 2, Cooperative Operaie, ul. S. Marco, Rizzian, ul. dell'Istria 76, Godina, Skedenj 50, Gatznig, Skedenj 138.

CENA:

Prednji deli s priklado po K 672 kg, zadnji deli s priklado in drobina po K 784 kg.

Domače vesti.

Vojaški pogreb. V tukašnji poštožni in komunačni bolnišnici Rdečega križa je 21. t. m. umrl topničar Anton Friedrich. Pogreb se bo vršil danes, 23. t. m., ob 4 pop. iz omenjene bolnišnice na vojaško pokopališče.

Za zimo. Projeli smo: Minulo leto sem pravočasno opozarjal občinske častitelje, naj skrbijo za kurivo revin. Storiло se ni nič, izvzemši to, da so nekateri uradi dobili nekoliko drv iz mestnega gozdiča. Mase so si pa pomagale, kakor so vedele in znale, in omenjeni gozdiček ni malo trpel! Sedaj zopet opozarjam mestne častitelje, naj store vse možno, da preskrbe drva za prihodnjo zimo. Drevje, kar ni mladega naj se da posekati: kaj nam pomaga lep nasad če pa umiramo za mrazom in nimamo s čim kuriti in kuhati! V gozdiču je mnogo starega, polabljenega drevja. Vsaj to naj se pripravi in deli ali prodaja, ko bo sila. Skrbite za kurivo! V Ljubljani se mestni častitelji zelo brigajo za preskrbo ljudi s kurivom. Posnemajte!

Garancijski rezervni fond posojilnic. — Pod predsedstvom senatnega predsednika dr. Ploja se je pred kratkim pešalo upravno sodišče s pritožbo Osejine savinske posojilnice v Mozirja radi posebne pridožbine za leta 1914 do 1915. Posojilnica ima garancijski rezervni fond, čigar namen je, da se ga pritegne za pokritje izgub, ako bi rezervni fond ne zadostoval. Obresi tega fonda so se obdačile o priliki, ko se je garancijski rezervni sklad, kor je prevleško narastel, razdelil med ustanovitelje. Proti obdačenju je posojilnica vložila pritožbo in pri tem povdarjala, da je smatrali garancijski rezervni fond in razdeljeni zneske kot hranilne vloge, ki služijo le za pokritje morebitnih pasiv, ki se z rezervnim fondom ne morejo pokriti. Deleži ostanejo tudi nadalje last vsakotasnih imetnikov. Davčna oblast je pa v tem, da so se deleži nadalje pustili v podjetju in da imetniki ne morejo zveč niti, videti okrepitve poštenja in zvišanje glavnice, ne pa hranilne vloge. Zato govorijo tudi okolnost, da se garancijski rezervni fond izredno visoko obrestuje, višje kakor hranilne vloge. Pritožba navedla, da višina obresti pri presoji zadevnega vprašanja ne pride v poštev. Obenem se je ugovarjalo tudi zastarjanje. — Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo, češ, da se mora garancijski rezervni fond smatrati kot glavnica in ne hranilna vloga in kot integrirajo del skupnega premoženja posojilnice. Tudi ugovor glede zastaranja se je zavrnil.

Mestna zastavljavnica. V torek, 24. t. m., se bodo od 9 1/2 dop. do 1 pop. in od 3 1/2 do 6 pop. prodajale na dražbi dragocenoosti, zastavljene na svetlomodre listke serije 137 in sicer razne številke.

Sporočilo z Dunaja. — Primorske Novice so objavile pod tem naslovom pismo z Dunaja, iz katerega posnemamo: „Dasi živimo med Nemci, se vendar živo zanimamo za razmere na jugu, posebno pa sedaj, ko je odprt parlament. Obzlujevali, da strankarjanje v Banovini ne odnehati. Ali ni še dovolj tega, ali si nismo pribili še dovolj izkustev v tem vojnem času? Naj nam Čehi služijo v vzgled! Sedaj je prišla amnestija. Koliko naših ljudi iz kršne Dalmacije in drugih naših krajev pride na svobodo! In če bi bilo tudi med poslanci v Banovini malo več razumevanja in prave sloge, bilo bi še povsem drugače. Nu, vendar vidimo, da se svita tudi nam na jugu in na severu zarja boljnih dni. Edino, kar nas žalosti in nam dela skrb, je beda v hrvaškem Primorju in v Istri. Srce nam naravnost vztrepeče radi bede našega naroda, ki toliko trpi in strada. A po čigavi krivdi? Iz Ogrske se je izvažala pšenica v Italijo. Naš narod pa, čegar srce vije v Soči, strada. Ali zavladajo enkrat tudi v deželah tista: Instlita fundamentum regnum? Pozivljamo zato naše zastopnike brez razlike, da povzdignejo svoj glas v vseh zakonodajnih zastopih, da pride pomoč umirajočemu narodu v Istri.“ — Menda ni treba, da bi šele naglašali, kako dopisniki — kar se tiče bede in nevolje, ki jo je prinesla vojna nad naš izmučen narod — izražajo čustva, ki polno v dušo nam vsem. Zato se tudi s zgoljnim srcem pridružujemo apelu na zastopnike naroda, naj store vse možno, da se narodu vsaj olajša to neopisno bedno stanje. Kar se pa tiče očitanih na adresu strank in politikov v Banovini, bi menili mi, da dopisniki vidijo premalo razločno. Vsaj mi nimamo vtis da sev Banovini strankarske razmere konsolidirajo in da očitani zadevijo le stranko, ki ni več stranka, marveč le še konventikel, skup oseb, ki zasledujejo le namene osebne ambicije in sebičnosti, ki so vsikdar pripravljene, da zvečer — ako bi bilo to njihovi sebičnosti v prilog — zataje programe, ki

so jih zjutraj slovesno proglašali, ki so sicer z besedo vedno strašni protinagodbentjaki, a so vendar nedavno temu na odličnih mestih v Pešti izjavljali svojo pripravljenost, da odnehajo od te kardinalne točke svojega programa, ako — njih puste k moči in korit! Taki ljudje seveda ne odnehajo nikoli od strankarstva, ker bi se s tem odrekli svojih edinih namenov. Ali, narod jih je izpoznal in že sodi te dobavljaje materijala za denuncijatorične kampanje!

Prosimo slovenskih, hrvaških in čeških knjig za naše ranjene in bolne junake ter za one v okoliš. Pošljete naj se v Narodni dom.

Gospodarstvo.

Frodelj.

V tržaški okolici se precej širi roja malih domačih živali, posebno reja koz in kunccev. Prve držimo radi mleka, druge pa radi mesa. Kuncce je glodavec, kar treba pri krmljenju upoštevati, da mu zobovje ne preraste, koza pa tudi rajši objeda drevesno listje, nego se pase po travi: sta si torej v tem podobna.

Prosim, zima je zadnja jesen živinorejcem v mestu in okolici precej opravila in skrb, da so mogli živino prerediti; zato treba paziti, da v bodoče ne pridemo v enako zagato, ker slabo oskrbovana živina je pasivna.

Razen sene, ki ga tudi letos tod ne bo v obilici, preskrbimo si za bodočo zimo vsaj deloma frodelj. Malim domačim živalim, posebno kozam, ovcam in kuncem, zelo zaleže, pa tudi govedo ga rado žre. Za kozo in kuncce je frodelj neobhodno potreben. Frodelj je tudi vreden zaradi manjve krme, ker čim razliknejša je ta, toliko bolj pri teku in tem zdravjeja je živina.

Najugodnejši čas za spravljjanje frodelja je mesec avgust, zakaj v tem času je listje po večini popolnoma razvito in pa tudi vsebnost največ hranilnih snovi. Solnce tudi še pripeka, da ga lahko posušimo in spravimo pod streho za zimo. Namenjeno večje je sklestiti torej ob suhem vremenu na 1 m dolge kose, povezati je v pod pazduhne snope in posušiti. Pri sušenju je paziti, da ga dež ne zrosi, ker sicer listje odpade, pa tudi zgublja na redilni vrednosti.

Najboljši frodelj je lipov, jesenov, črešnjec, brestov, murvov in klenov; uporaben pa je tudi od vseh drugih gozdnih listovcev, razen hrasta in kostanja zaradi prevlečke množine čreškovine, ki provzroča zaprtje. — Jos. St.

DAROV.

Darovi, došli vladnemu komisariju. — Vodstvo mestne ljudske šole na trgu evangelijske cerkve K 12, nabranih med učenci, za Rdeči križ. Vodstvo mestne ljudske šole na Gropad-Padričah K 40 kot dohodek zbirke za „dan žepnih robocev“. Vodstvo II. mestne ljudske šole v ulici dell'Istria K 478, nabranih med učenci tekom meseca junija, za Rdeči križ. Vodstvo mestne ljudske šole ustanove Morpurgo K 1976 kot dohodek zbirke „za dan žepnih robocev“ in K 770, nabranih med učenci, za Rdeči križ. Vodstvo slovenske mestne ljudske šole v Rojani K 11, nabranih med šolsko mladjejo, za Rdeči križ. Aleksander P. Basili K 10 kot mesečni prispevek sklaču za brezposelne.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. besedo. Mestne tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Delavec, praktičen v gašenju apna, se isče. Vredla, kamnolom ex Faccanoni, 1208.

Lisčije, vlagje ocah. 116, ulica delle Legna št. 4, III. nad. od 10—12 predp.

Suhe borovnice (Fructus mirtili) kupujem. — Pismono ponudbe pod „Fructus mirtili“ na Inver. old. Edinosti. V pismono navesti količino in ceno. A 12

Išče se hišica v vrtu v bližini mesta. Posredovalci izključeni. Prijazne ponudbe pod „Omenjena“ ceno na Inver. old. Edinosti. 1229

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Kuolin 1 par ženskih čevljev št. 38. Ponudbe na Inver. old. Edinosti pod št. 38. A 11

Na prodaj je ena krava in en vol po nizki ceni, vol je star dve leti in tehtal 5 q. Mahniš Anton. Vetta di Scorcola 560.

Služkinja, ki zna tudi kuhati, išče takoj mala družina. Ulica Fabbro Severo št. 7, II. nad. Pizana. A 10

Kupujem živali vsake vrste in cunje. — F. Babič, Molin grande 20. 1210

Zakije vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). 1175

Diplomirana učiteljica podučuje z gotovim uspehom po najhitrejši in najlažji metodi otroke in odrasle (gospo, gospodične in gospe) nemško in slovensko na svojem domu po zmerani ceni. Informacije od 1—8. Ulica Obizzo 27 III. n. II. stopnice zadaj na dvorišču vr. 8. A 1

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulica delle Poste.

Izdiranje zobov brez boleline.

Plombiranje.

UMETNI ZOBJE

Na Najvišjem oblastni Mjog. ces. in kr. apost. Velikanstva

32 c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini in skupnem znesku kron 625.000.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron

Zrebanje se vrši javno na Dunaju dne 26. julija 1917. — Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamt-trasse 5, pri kr. og. ravnatelstvu loterij v Budimpešti IX glavno računsko po-lojje, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah in železniških uradih in menjalnicah i. t. d. — Igralni načrti za prodajalce srečk brezplačno. Srečke se dopoljujejo postopno.

Od ces. kr. ravnatelstva državnih loterij (Oddelek za dobrodelne loterije).

LEP DVOREC

v Portorose, s 5 sobami, kuhinjo, kletjo, podstrešjem in vrtom se proda za K 36.000. Pojasnila daje Inver. odd. Edinosti.

DVOREC

za poroko penzionata v Portorose (središče) 14 sob, dvorana, kuhinja, klet ter približno 1000 m² vrta za 60.000. Pojasnila daje Inver. odd. Edinosti.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški uzorci.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rasl & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljjanje.

— Trdnika ustanovljena leto 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanella št. 19.

C. k. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt (i. r. priv. Stabilimento Austriaco di Credito per Commercio ed Industria) Podružnica Trst, Trg Martje Terezije št. 2

se bavi z vsemi bančnimi posli toliko tukaj, kolikor na Dunaju VII. Zollergasse 2 (Naslov za brzojavke na Dunaju „Filcredit“)

Obrestna mera za vloge na knjižice 3 1/2 %, na že izdane knjižice stopi ta obrestna mera v veljavo z dnem 1. decembra 1916.

Blagajna je odprta od 9 zjutraj do 1 pop.

Vrhutega uraduje oddelek za varnostne celice (safes) v Trstu od 10—12 predpoldne.

Zlatarnica G. Plno

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zerecovič & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lustno poslopje)

Kapital in rezerva K 13.300.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opotija, Split, Šibenik, Zara.

Vloge na knjižice 3 1/2 %. Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroracunu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obli-gacije, zastavna pisma, priporočila, delnice, srečke itd. — Valute in devize, predjudi na vrednostne papirje in bla- o ležeče v javnih skladiščih. Safe deposits promese. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. Stavbni kredit, rembourss kredit. — Bozna naročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic. Telefoni: 1463, 1793 in 2676. Brzojavi: JADRANSKA.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

IVAN KRŽE — Trst

Piazza San Giovanni 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pleternih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih kosov, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to široko spajajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emalja, kostarja ali cinka, nadalje pasamantirje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in steklene posodo za vino i. t. d. i. t. d.

Emilia Ceregato

Trst Campo S. Giacomo 2

Priporoča cenjen. občin v svojo trgovino pisarniških in

šolskih potrebščin

Prodaja razglednic in igrac vseh vrst. Prodajalo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige

1. „VOHUNA“. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. „TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA“. — Cena 80 vin.
3. „KAZAKI“. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knažič. — Cena K 1.60.
4. „PRVA LJUBEZEN“. Spisal I. Sjergiev Turgijev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. „POLJUB“. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil P. P. — Cena 80 vin.
6. „BESED“ O SLOVANSKEM OBREDNEM JZIKU PRI KATOL. JUGO-SLOVANI. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu). — Cena 80 vin.
7. „IGRALEC“. Roman iz spominov mladjenca. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. „JURKICA AGICEVA“. Spisal Ksaver Sander. Ojalski. Prevel F. Oreš. — Cena K 2.
9. „UDOVICA“. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomic. Poslovenil Stefan Klavž. — Cena K 1.60.
10. „JUG“. Historičen roman. Spisal Prapok Chocholonsk. Poslovenil H. V. — Cena K 3.
11. „VITEZ IZ RDEČE HIŠE“. (Le Chevalier de Maison rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

TISKARNA EDINOST

Telef. 11-57 TRST Telef. 11-57

ul. sv. Frančiška As. 20

IZVRŠUJE tiskarska dela v najmodernejšem slogu, bodel v priprostem ali večbarvnem tisku in po zmernih cenah. — Vizitnice, valila, memorandum, zavite, dopisnice okrožnice, pisnični papir, trgovske cenlike itd. P. n. naročnikom ugodil z izvršenjem naročila v najkrajšem času.